

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, imisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 80 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za osnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se osnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v četrtek, 16. avgusta 1894.

V obrambo!

„Slovanski Svet“ dal je mesta v svoji zadnji številki trpki kritiki delovanja narodno-napredne stranke na Kranjskem. Dotični dopisnik očita naši stranki, da jej nedostaje zadostne organizacije in discipline, da preveč govori in premalo dela, on pogreša pri nas potrebne požrtvovalnosti in kaže na agilnost konservativne rectius „Slovenčeve“ stranke, kliče našim voditeljem glasla: caveatis, ne quid detrimenti capiat res publica.

Niti za trenotek nam ne prihaja na um, da bi vso veljavo odrekli bridkim očitanjem Tržaškega tovariša, kajti mi sami najbolje vemo in morda najtrpkeje občutimo, da ni vse tako, kakor bi imelo biti. A o uzrokih te politične stagnacije — in zgolj le za strogo politično polje velja ta izraz! — je slabo poučen „Slovanski svet“. Zategadelj se moramo odzvati njegovi kritiki in uverjeni smo, da se narodno-napredni stranki po naših pojasnilih ne bo trebalo bati take stroge obsodbe, kakeršna je obsežena v „Slovenskega sveta“ označenem dopisu. — Istina je žalibog, da nam nedostaje zadostne organizacije, a nikari pisati krivdo za to le na rovaš onim rodoljubom, ki so se bili svoj čas postavili na čelo našemu političnemu društvu. S početka je društvo delovalo krepko in veselo in nekaj lepih narodnih zmag ima zabeleženih v svoji kroniki. Skoro pa je jelo bolehati na iati bolezn, katera tako hudo ovira zlasti tudi razvoj socijalnega našega življenja. Delavcev v mu je jelo nedostajati, takih delavcev, ki bi mu bili zamogli posvetiti vse svoje narodne sile. Imena onih odličnih mož, ki so se bili naši novi politični organizaciji s početka postavili na čelo, čitali si v skoro vsakem narodnem odboru in po tri glave in šest nog morali bi bili imeti ti rodoljubi, ako bi se bili hoteli odzvati vsem narodnim zahtevam. Saj je znana žalostna resnica in huda rana na našem narodnem telesu zlasti glede centrale, da je silno pičlo število v narodnih društvih aktivno delujočih rodoljubov, da se pa obilo mladih in čilih močij dosledno odteguje vsakemu pozitivnemu sodelovanju — ker kritikovati je lažje, nego delati. Žal, da narodna blaziranost pri nas ni več prazna beseda.

— In tako so tudi tisti odličnejši in izkušeni možje, združivši se ob zibel „Slovenskega društva“ dolgo časa zaman čakali in pričakovali navdušene podpore od strani mlajšega naraščaja. Do redkih izjem ni je bilo, od nikoder je ni bilo. Na drugi strani pa so ovirali društveno delovanje oni številni elementi, ki imajo politično lažiranje in posredovanje za največjo politično modrost in ki so srečno dosegli, da se je tačas, ko je bila zmaga gotova, moralo naše društvo na zunan umakniti firmi tistega nekdanjega centralnega odbora srečnega spomina, ki je pa sedaj v sredi votel, ob krajih ga pa nič ni. In tudi na Štajerskem, Koroškem in delema Primorskem našli smo čisto le sramežljivo tiho priznanje, javnega, glasnega in dejanskega pa zgolj iz strahu ne, da bi se ne zanesel tudi tja grdi kranjski razpor. Nereditko pribajali so nam nasveti: odjenjajte vi v imenu narodovem, ki ste razsodnejši, potem odjenjali bodo tudi oni. Mi sicer nismo imeli nikdar nadeje, da se bodo uresničile te želje, a tistega srca ni imelo vodstvo narodno-napredne stranke, da bi bilo tudi le na videnje prevzelo nase odgovornost za razširjenje razpora: ono ni hotelo, da bi se mu očitala zdražba in zategadelj je odjenjalo — propter bonum commune, kjer je bilo odjenjati količkaj mogoče. — Neumorna agitacija od nasprotne strani, tem uspešnejša, ker ni bilo več pravega odpora, dokazala je, da so se varali oni, ki so sanjali o miru in spravi in zategadelj prostodušno priznamo, da je bilo politično odjenjanje narodno-napredne stranke velika taktična napaka, da je bil to skoro narodni greh. Tega ne tajimo — a vsa krivda za ta greh ne pada na vodstvo „Slov. društva“.

Ta opustni greh na strogo političnem polju je pa tudi vse, kar priznavamo in še ta je izviral iz dobrega namena. Kaj pa strogo kulturno narodno delovanje na Kranjskem, v čegavih rokah je bilo to, in je še? V tem pogledu mora narodno-napredna stranka odločno zavračati vsako očitanje sebičnosti, nedelavnosti in nedostadne požrtvovalnosti. Kdo je v zadnjih letih žalostnega razpora na Kranjskem vzdrževal in držal našo družbo sv. Cirila in Metoda,

ako ne narodno-napredna stranka? Kdo je nabral zanj v kratkih 14 mesecih mej svojimi somišljeniki na samih kronskih darovih skoro 8000 kron, ako ne „Slovenski Narod“? In sedaj na dan s „Slovenčev“ zbirko v tem času! Zlat cekin za vsak krajcar lahko obljubite! Kdo je postavil na trdna tla vseslovensko dramo in opero, kdo ju je vzdrževal s silnimi žrtvami, ako ne narodno-napredna stranka in kdo je temu važnemu kulturnemu podjetju izposloval navzlic „konservativnim“ protestom zadostno podporo pri deželi in mestu, ako ne naši zastopniki? Kdo neumorno dela in nabira za vseslovenski „Narodni dom“? Komu gre zabvala za ustanovitev „Radogoj“, te trdne opore siromašnemu slovenskemu dijaku, ako ne mecenatom in rodoljubom, ki so naši somišljeniki, kdo je duša temu društvu, ako ne naprednjak Ivan Hribar? Kdo vodi in vzdržuje našo lepo in toli važno vseslovensko „Glasbeno matico“, ako ne narodni naprednjaki, kdo brani po deželi proti strastnim napadom domačih fanatikov zaslužna in važna narodna društva, čitalnice itd., ako ne naši ljudje?

Križem torej ni držala rok narodno-napredna stranka! In kaj so tačas naši konservativci, toli agili in razdvajajoči politiki storili, na narodno kulturnem polju, kak narodni davek so oni plačevali? „Katoliški sklad“ so ustanovili, tisti misteriozni sklad, o katerem se še danes ne ve, je-li črn ali bel in za kateri mora plačevati tudi najubožnejši kaplan rad ali nerad toliko, da za res narodne namene malo preostaja. Pravijo, da bo to za povzdigo versko-narodnega šolstva. Dobro, ako je temu tako, potem naj izročé ta zaklad družbi sv. Cirila in Metoda; saj je „Slovenec“ po večletnem molčanju letos sam moral priznati, da to naše najvažnejše narodno društvo uzorno deluje za povzdigo in razširjenje versko-narodnega šolstva! Čemu torej v temnih shrambah kupičiti stotak na stotak ter vzbujati odpustni sum, da ima ta „narodni davek“ čiste druge namene! Ta dokaz narodne iskrenosti in požrtvovalnosti naj zahtevajo unisono od kranjskih „Slovenčevcev“ izvenkranjski Slovenci, oni, ki naše delovanje polagajo vsikdar na zlato tehtnico — pa bosta mir in sloga na Kranjskem.

Toliko smo hoteli povedati v odgovor pogostim

LISTEK.

Umetniško potovanje po Italiji.

Odломki iz prijateljevih pisem; priobčuje V. Holz.

IX.

V Mantovi, 8. aprila.

Pred odhodom iz Verone porabil sem preostali čas za „izlet“ iz mesta na goro proti Castelo St. Leonardu, kjer je velikanška trdnjava. Ondi gori rase izvrstni črni Veronezar, o katerem pravijo Lah, da je „vino, che fa cantare“. Čudil sem se ondu močnim in lepim trtam, kakeršnih še nisem videl. Mej njimi so stale cvetoče breske in drugo drevje vsakovrstnega južnega sadja, vse v bujnem cvetju, katerega mile barve kaj dobro dé očesu. In po tem prekrasnem raju zvenela je srebrnoličasta godba ptičjega petja, da bi jo poslušal vso noč. Za spomin na ta predivni kraj sem si obrisal to zanimivo goro s trdnjavo vred in predel nje dolnjega vznožja, kjer so lepe vile in razdrte koč, toli slikovite, da jih nobeden slikar ne more idealizovati lepše. Pri tem se je zbralo okolo mene nekoliko ljudi, posebno vojakov, ki so me prijazno pozdravljali, šepetajoč mej seboj: „Un pittore“.

Na povratku v mesto sem obiskal nekatere kamnoseke ter si ogledal njih izdelke. Njih delavnice so povsem javne, takorekoč kar na cesti, kakor sploh vse obrtniške delavnice po Italiji, kar bi nam severnikom nikakor ne ugajalo; toda Lah živi in dela vse očito pred vsem svetom. In kar sem videl ondu kamenih proizvodov, moram reči, da sem bil ves zavzet, zlasti glede izurjenosti v obdelovanju trdega marmorja, katerega imajo v izobilju v bližnjem kamnolomu Sv. Ambrozija. Ondu se nahajajo raznobojni veroneški marmorji, in sicer temno rjav-kasto-rdeči, pisano lisasti iste boje nekoliko bolj svetli in rumenkasto beli, vsi prijetno spreminjasti, katerih dražestne uzorce porabim pri kakšnem bodočem delu.

Včeraj popoldne sem došel semkaj v Mantovo, po obedu sem si ogledoval najprej mestno okolico. Protu zapadu in severo-iztoku se razgrinja okolo mesta jezero, takomenovano „lago superiore, lago di mezzo in lago inferiore“, na južni strani pa je močvirje. Ko sem šel okoli mesta po cesti, posredovali so me dobroubrani žabji zbori s svojo večerno „kantato“, da sem se neboté spomnil na mladostne svoje dni tam doli v idilični Mirnipeči...

Polje tod okolo je manj rodovito, tudi vinogradi so bolj redki, nego li okrog Padove in Verone.

Opazoval sem trdnjavo, katera je vzgrajena jako umetno ter se spomnil vseh slovenskih mladencičev, ki so se nekoč borili okrog nje.

Mesto Mantova ni veliko, ima kakšnih 26.000 prebivalcev, tudi ni posebno slikovito; vendar nekatere cerkvene kupole dvigajo se kaj lepó iznad hiš in trdnjavskega zidovja.

Dospevši na „piazza Virgiliano“, zdelo se mi je, da sem zašel v Dunajski Prater; razloček je le ta, da je tukajšnji trg manjši, pa da ljudje mnogo bolj vpijejo. Tu so razpostavljeni „Ringelspieli“, panorame, strelišča, tudi obligatna „Riesendama“ se razkazuje in okrog teh so raznovrstni trgovci, prodajalci sadja in limonade. Najbolj zanimivo je bilo okrog cirkusa — prijatelji, to ti je bilo kričanja in vrvenja ter grupovanja vsakovrstno oblečenih ljudi, o kakeršem ti Mascagnijeva „Cavaleria rusticana“ ponuja le médel odsev! Tu se ti gajete in meša vse križem v slikovitih skupinah: stari ljudje in otroci, bogato opravljeni in v zakrpah haljinah. Okrog teh igrališč po trati pa so ležale zopet druge tolpe ljudi, toli mično in slikovito razvrščene, da si jih lepših ne more želeli nobeden podobar ali slikar! Ondu sem videl nekatere glave jako zanimive; ženske črne in kuštrave, okolo vratu vse razkrite, da se vidi malo da ne vse nedrije; a

javnim in zakulisnim kritikam našega političnega delovanja. Naj še nekoliko višje zraste tista stranka, kateri zapovedujejo v prvi vrsti dobro znani elementi, katerim je največje veselje v kalnem ribariti. Morda se bodo potem oči odprle tudi slepcem in morda bo potem več odkritega priznanja našla narodno-napredna stranka, ki je sedaj na drugo polje osredotočila svoje delovanje. Naj je zategadelj nihče brezpogojno ne obsoja — qui bene distinguit, bene docet. Zlasti pa se nam vidi nesrečno tisto postransko udrihanje po posameznih rodoljubih, ki so že dolga leta posvečevali vse svoje sile narodni stvari, ki imajo za narod pravičnih in resničnih zaslug, katerim pa sedaj stanovski posli in druge razmere ne dopuščajo, da bi baš povsodi stali na čelu narodnih čet. Mari izpodbujati, bodriti in klicati na delo narodni naraščaj, ki se ponekod tako rad izogiblje resnemu delovanju. Ako bo vsakdo storil toliko, kakor so že dotični veljaki, katerim se sedaj kaj rado očita narodna lenoba, potem ne bo zastajalo narodno delo, kakor zastaja sedaj. Vsaki dobi svoje moze — narodna nehvaležnost pa je najgrša stvar. Toliko sine ira et studio jasno in javno, ker se luči ne bojimo.

Alta.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Nova tiskovna novela.

Dunajska „Extrapost“ javlja, da bodo nekateri opozicijski poslanci, čim se snide državni zbor, stavili nujni predlog, naj se tiskovnemu odseku naroči, izdelati v gotovem roku novelo, s katero se določa, da lepaki politične vsebine niso podvrženi cenzuri. Povod temu je odločba najvišjega sodišča, da so volilni oklici itd. podvrženi cenzuri.

Češki veleposestniki.

Začetkom prihodnjega leta se bodo na Češkem vršile nove volitve v dež. zbor. Kakor znano, ločila se je tretjina veleposestnikov od sedanje konservativno-fevdalne večine. Ta bi sama zase ne imela večine in bi morala z odcepljeno frakcijo, ki je v prvi vrsti narodna in potem šele konservativna, skleniti kompromis. Ker pa konservativno-fevdalni gospodje nočejo, da bi narodna češka stranka imela zaslonbo tudi mej veleposestniki, pogodili so se z nemškoliberalno manjšino. Sklenjeni kompromis jamči nemškoliberalnim veleposestnikom dvajset do petindvajset mandatov. Češki veleposestniki so s tem kompromisom vrgli krinko raz obraz in se pokazali v svoji pravi podobi. In to je dobro, tako pozna narod vsaj te svoje — prijatelje.

Naše finance.

Dunajska „Montagsrevue“ je še vedno kakor v boljših časih glasilo grofa Taaffeja in dra. Steinbacha. Zato tudi koalicijski vladi ni nič preveč naklonjena. Njena kritika pa je stvarna in zategadelj vredna vsega uvaževanja. Imenovani list je že opetovano grajal sedanjo vladno, očita je jej slabo finančno upravo. To ponavlja tudi sedaj in pravi, da bode finančno vprašanje uničilo koalicijsko vladno. Računski zaključek za leto 1894. ne bo nikakega prebitka izkazal, če se do konca leta ne premene razmere in sicer jako ugodno ne premené. Ako se pa l. 1895. ne uvede personalna dohodarina — kar še ni gotovo — potem se bo ministerstvo Windischgrätz sodilo po njega računskih zaključ-

vse so lepó vzrasle, brez tistih gušč, s kakeršnimi se ponajšajo n. pr. naše „Aroše“. Nasproti temu pa sem opazil tu po italijanskih mestih mnogo pritlikovcev in grbceh, toda i oni niso nič manje veseli in kričavi.

Nekoliko naprej od navedenega trga je stari „amfiteater“, toda majhen, kakor pri nas kakšna sušilnica.

Cerkvenih umetnin tu v Mantovi ni veliko. Obiskal sem različne cerkve, ki so sicer jako lepe, a v Benetkah nisem! Najlepša cerkev Sv. Andreja, velikanška stavba, nad 100 m dolga ter ima nekatere izredno krasne slike, in sicer al fresko in na platno, katere so proizvedli Arrivabene, Anselmi in Giulio Romano, jeden najslavnejših umetnikov Mantovaških. Ondu so tudi nekateri znameniti nagrobni spomeniki, n. pr. škofu Juriju Andreasiju od Clementija, Michelangelovega učenca, potem Pietru Stroziju po načrtu Julija Romana in slovečemu Mantovaškemu slikarju Andreju Mantegna itd.

V muzeju je le malo umetniških znamenitostij, vendar imajo nekoliko dobrih slik, največ pa kiparskih del: nagrobni spomenikov, krat, ploskovrezov in posamičnih podob, izvirnih iz stare rimske dobe, nekatere mej njimi so še od starodavnih grških umetnikov, vse od marmorja. Od teh ti navedem naslednje: doprni kip Evripida in še nekega drugega pesnika grškega; potem odlomek Minerve,

kih in ne po proračunih in potem bo postalo žrtev svoje finančne politike.

Vnanje države.

Srbija.

Uradne „Srpske Novine“ so novič in sicer že četrtič dementovale tudi v našem listu zabeleženo vest, da je Milan svoj čas z avstrijsko vlado sklenil konvencijo, ki poteče letos in da je prouzročil do sedanje prevrate jedino le zato, da obnovi to konvencijo. Uradni list srbski grozi s sodnim preganjanjem vsem tistim, ki razširjajo to vest. Resnična pa je v zvezi temu. Urednik „Malih Novin“, Pera Todorović, pravi v svojem listu, da je meseca maja govoril v Sofiji s Stambulovim. Ta mu je povedal, da je Nikola Pašić v Peterburgu na kompetentnem mestu se zavezal delovati na to, da se odpravi dinastija Obrenovićev in kak ruski princ voli kraljem. Stambulov je Todoroviča pooblastil, da to Milanu sporoči. Rečeni Todorović je bil svoj čas na Pašićevo zahtevanje iz radikalne stranke izključen.

Bolgarske vesti.

V nedeljo se je Koburžan vrnil v Sofijo, danes pa obhaja slovesno sedemletnico svojega vladanja. Za danes se pričakuje splošna amnestija za vse politične čine. Nekako čudno se bere izjava „Narodnega Prijatelja“ glede porazumljenja z Rusijo. Ta vladi služeči list pravi, da hoče Rusija zadobiti oblast nad bolgarsko vojsko in si prisvojiti bolgarska pristana Varno in Burgas. Ali smo Afričani, pravi rečeni list, da bi se prodali Rusiji, da bi nas kakor goved gnala pred Carigrad, le da bi ruski car čez naše kosti mogel priti v to mesto. Rusiji ni nič na porazumljenju z nami in tudi mi je ne potrebujemo. Podložni smo sultanu, dežela naša je del turškega cesarstva in torej tudi nimamo pravice odstopiti komu kak del naše dežele, ali se s kom porazumeti. To je stvar sultana in evropskih velesil.

Upor v Maroku.

Londonski listi javljajo, da so se Kabili okoli Tangere uprli. Zavzeli in porušili so več maroških utrd in volili svoje posebno kajide, ker nečejo priznati sultanovih guvernerjev. Sultan maroški je baje odposlal večjo vojsko na lice mesta.

Dopisi.

Iz Gorice, 13. avgusta. [Izv. dop.] (Zborovanje učiteljske „Zaveze“. — Volitve. — Nadaljevalna šola za obrtne učence. — Ljudska šola. — Brečanje nekega mašilca.) — V sredo in v četrtek bo zborovala v Gorici „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“. Spored je bil naznanjen še le te dni. No, tisti gg. učitelji in učiteljice, ki se zborovanja udeležé, bodo gotovo vedeli, kaj jim treba. — Ali zaradi koncerta v četrtek ob 8. uri zvečer v čitalnici se je premalo razglasilo. Zdaj je sicer Gorica tudi za Slovence precej mrtva, ker premnogo rodoljubov je na deželi, vendar se nadejamo, da koncert ne bo tako prazen, kakor so se nekateri bali. Samo opozoriti treba ljudi pravočasno nanj! — Banket v „Grand Hotel Suda“ ni sicer na prostranem vrtu. — Zaradi prihodnjih volitev si nasprotniki jako ubijajo glave, a nič kaj niso srečni v svojih kombinacijah. Stvar je taka-le: Za kmetske občine bo postavljen preč. g. župnik Blazij Grča v Šempasu, uzoren rodoljub, ki bo gotovo vesten in dober po-

slanec. Za veleposestvo pa še ni nič gotovega, veleposestniki postavijo na shodu 16. t. m. sami kandidata, katerega potem proglasi politično društvo „Sloga“. — Društvo „Sloga“ ustanovi s prihodnjim šolskim letom slovensko nadaljevalno šolo za obrtne učence, o kateri je bilo o svojem času toliko hrupa. Nočejo nam je dati drugi, ustanovimo si jo sami. Ta šola bo ob jednem nadomestovala tisto risarsko šolo, katero je nameraval ustanoviti slikar g. Gosar, a je potem pustil vse v miru, kar je pač najbolje storil. — Govori se, da ministerstvo je že zavrglo utok mestnega starašinstva v zadevi slovenske štirirazredne ljudske šole, katero je zapovedal deželni šolski svet. Ob enem je poslednji razveljavil sklep mestnega zastopa, da treba ustanoviti na laških šolah nekaj — nepotrebnih razredov. Prav! Vender jedenkrat! Za potrebne slovenske šole nimajo nikdar denarja, za nepotrebne laške ga je pa vedno dosti! — Neko mašilce, ki nima druge naloge, nego udrihati po tistih, ki na Goriškem nekaj za narod delajo, se je v zadnjih par številkah spravilo na naša državna poslance tako škandaloznim načinom, da „Narodovi“ čitatelji ne bodo tega verjeli. „Narod“ je natančno poročal o delovanju naših dveh poslancev in se jim kar čudil v posebnem uvodnem članku, a naš sloveči marki Obizzi, — ki ima še danes sina za Laha zapisanega na gimnaziji — se v slovenskem rodoljubju postavlja strašno visoko nad njiju. Ona dva sta mu nič manj nego — vladna kimovca. Kdo naj se ne smeje?! In zakaj? Zato ker je laški „Mattino“ porogljivo poročal o njiju volilnih shodih, potem pa dostavil, da v jeseni bosta nadaljevala v Brdih in na Krasu. „Mattino“ je to povzel iz „Soče“. A ker ta list tako poroča, zato sloveči naš Obizzi častita poslancema na — taki zvezi! Bog daj n. . . . pamet!

Iz Jarenine, 16. avgusta. [Izviren dop.] (Nemški napisi.) Kakor kuga se širi po Slov. goricah, mej rokodelci in obrtniki, nelepa navada, da razobešajo na svoje hiše ali stanovanja nemške napise. Kakor da hočejo svetu s tem pokazati, da je ta lep del slovenskega sveta nemšk. O tukajšnjih napisih je že nekdo poročal v „Slov. Gospodarju“, kar je bilo prav umestno, saj so se ti napisi zadnji čas pomnožili kakor gobe po dežji. Žali Bog, da dopis ni nič pomagal. Najbolj pa se je zategavoljo usti lastnik „hotela“ in krojač nasproti glavnim cerkvenim vratam Ig. Kr. Mož pravi, da on na noben način ne odstrani svojega nemškega napisa, češ, da je in ostane Kleidermacher, ne pa krojač, kakor bi nekateri Slovenci radi videli. Čeravno ne zna nemški, je vendar ponosen na svoj nemški napis. Če pa bi Bog tirjal od njega, da mora nemški znati, kdor hoče zveličan biti, bi se njemu tam pred nebeškimi vrati tako trda godila, ter bi gotovo nikdar ne prestopil nebeškega praga. — Le jeden obrtnik si je dopisnikov opomin vzel k srcu, krojač G—n. Ta je kmalu nemški dopis odstranil, ter ga nadomestil s pravilno slovenskim Jurij G—n, krojač s

Dalje v prilogi.

sarkofag, na katerem je vpodobljena pravljica o Mediji, druga rakva z bitko Amazonk, razne mitološke podobe itd. Zlasti me je zanimal „speči Kupid“, katerega pripisujejo Michelangelu.

Najbolj pa mi ostane v spomину takoimenovani „palazzo del Te“, prejšnje čase palazzo Gonzaga, katerega je postavil Julij Romano. Ondu so freske od Andreja Mantegna. Obhodil sem vse dvorane ter našel toliko prezanimivih kompozicij, da mi ni žal, da sem se ustavil v Mantovi. Večinoma so tu predstave iz grške mitologije, in sicer dogodki Psyche, propad Faetona in množica manjših podob, bahantov in nimf. Sloveča „Sala dei Giganti“ predčuje propad Gigantov, katerih podobe so nad 4 m visoke od Rinalda Mantovana. Dotična dvorana je namreč zidana povsem nepravilno: dolenje stene so poševno nagujene in posamični koti so razpredeljeni nalašč tako vsak sebi, da bi človek mislil, zdaj pa zdaj se zruši vse poslopje. In zgoraj se razpenja okrogel obok, s katerega razjarjeni Jupiter meče svoje strele na propadajoče velikane. To genijalno sestavljeno sliko je treba proučevati na svoje oči, kajti opisati je ni mogoče! Na prvi pogled se ustrašiš teh groznih, nemaravno velikih podob — kako se gajejejo in pehajo in kako so risani v vsakovrstnih pozaturah. Brate, to ti je anatomija, da se ji ne moreš načuditi! Ko sem pregledal vse eliko po njenem celotnem obsegu, opazoval sem po-

samične podobe ter se prepričal, da je bil Mantovan duševno zares velik mož, vreden učenec umetniškega velikana — Michelangela!

Potem sem si ogledal to prezaamenito palačo še od zunaj, nje klasično arhitekturo ter spoznal, da je to najlepša stavba vsega mesta, dasi stoji že bolj na konci mesta, toda v jako lepem drevoredu in jo obdaja velik krasen vrt. Poleg te zgradbe, ki je zidana v dorskem slogu jako ukusno, prikrpana je neka tovarna, kjer ulivajo različne reči od cementa — ta baraka silno kazí opisano palačo: če bi bila moja, dal bi jo podreti prvi dan!

Mesto Mantova je v poslednji dobi vidno napredovalo ter ima električno razsvetljavo malo da ne po vseh trgih in ulicah. Že v Vidmu, v Benetkah, v Padovi in Veroni sem videl mnogo električnih svetilnic, ali tukaj jih je največ. Od kolodvora naprej v mesto, po kursu di porta Pradella, dolga, široka in krasna ulica, razsvetljena je vsa z električno lučjo, da se blišči, kakor bi jo obsevalo poludansko sonce! Na konci te ulice je korso, majhen trg, kjer je isti večer sviral vojaška godba. Ondu je bilo vse polno veselega ljudstva, mej katerim sem se jaz, nepoznan popotnik, izprehajal do — štirindvajsete ure.*

Jutri pa zopet naprej v — Modeno.

A. Progar.

* Lahi štejejo dneva ure od 1. do 24. ure.

pristavkom Kleidermacher. Pa še ne preteče 14 dni, pa je že zopet padel v svoj stari greb, ter obesil na steno zopet svoj poprejšnji nemški napis. Sedaj pa mu že ta tudi ne ugaja več, dal si je sedaj napraviti čisto nov nemški napis, ki ima na koncu z manjšimi črkami še pristavek „krojač“. Smešen je tudi napis neke ženske, ki se ravno v sredi Jarenine z zlatimi črkami blišči, ter se glasi: Frau Johanna B—nn, gepüßte Hebamme. Vsakdo ki vidi ta napis in ve, da ta „Frau“ ni bila nikdar omožena, se smeje. Slavnim občinam Jareninske župnije pa bi svetovali, naj pridobijo babico, ki nas ne bo žalila s takim smešnim nemškim napisom in ki bo omožena. Obrtnikom pa kličemo: Odstranite že vendar vsi svoje nemške napise, ne sramotite ž njimi našega čisto slovenskega kraja. Če pa jih še ne boste hoteli odstraniti, tedaj pa pride vrsta na zavedne Slovence, da se bodo začeli izogibati tistim hišam, na katerih so nemški napisi.

Prosveta.

Rimljanski napisi v Celju.

Piše dr. Janko Pajk.

III.

Celeja imela je mnogo spomenikov, posvetnih kakor tudi pobožnih, tudi več hramov božjih. To posnemamo iz napisov, kateri nam povedajo imena bogov, kojim v čast bila so postavljena svetišča — sacrum — in pa od koga. Iz teh napisov mnogo zvedamo o bogoslužnosti rimljanskih Celjanov.

Vrbovali bog, najmočnejši — optimus — in najvišji — maximus — vseh bil je Jupiter, kojemu je večina spomenikov — ara, titulus — bila posvečena. Zato tako pogosto nahačamo na čelu napisom črke J. O. M. — Jovi Optimo Maximo. A ne samo, da je Jupiter t. j. „Nebeški Oče“ ali „Oče svetlobe“ izmed vseh bogov bil najbolj čiščen, ampak njemu na čast je v Celeji tudi bivala posebna bratovščina ali zadruga, koja kameni sporočajo pod imenom „cultores“ (Jovis). Tako bratovščino spominja napis pod števil. 65 pri Schönu, sestojajo iz dvajset oseb, nedvojbeno odličnejših mestjanov. Ti so svojemu zaštitniku (patronu) Jupitru postavili žrtvenik — ara —, kateri je vzdignjen sedaj v ogelji apotekarjeve hiše na velikem trgu števil. 11.

Jupiter pa je v Celeji tudi bil pod drugimi raznimi naslovi čiščen. Na kamenih sem našel sledeče naslove: Jupiter conservator — hranitelj; depulsor — branitelj, ki čuva nesreč in nezdod; culminalis — vršacki, koji stanuje na vršaci gor; poeninus — planinski, stanujoč vrh planin; arabianus — arabijaki, čiščen v mestu Arabium v Moeziji — Rumuniji (števil. 23 pri Schönu).

Bogovi so tudi skupno bili čiščeni. Takó na mnogih kamenih nahačamo napis D. M. — Dis Manibus t. j. bogovom podzemlja, razumeje se na grobnih kamenih. Tudi vsem bogovom in boginjam vkupe — Dis omnibus deabusque omnibus — so se Celejani v svojih slovesnih obéti priporočevali.

Razumeje se samo po sebi, da so v Celeji tudi posamezne bogove častili. Izmed teh se na kamenih sledeči omenjajo: Mithras invictus — azijski bog solca (na dveh kamenih, števil. 37 in 38). Znatilno za prebivalstvo Celjake one dobe je, da je to azijsko božanstvo v Celeji imelo svojih čestiteljev. To kaže, da je v Celeji živelo večje število — Asijatov, kar tudi iz več drugih napisov razvidamo. Na dalje so se v Celeji izmed višjih bogov častili Mart, Herkul in Vulkan — „Vulkanus“ na kamenu števil. 40 pri Schönu. — Slednji kamen, v rečišču Savinje, je še posebej zató zanimiv, ker obsega celi imenik Vulkanovih čestiteljev — cultores —, katerih je bilo prej 58 podpisanih; sedaj se jih še čita nekoliko manj. To je bila bratovščina ali zadruga, kakor Jupitrova, imajoča za svoje člane menda kovače, ključarje, mečarje, oklepaje in zlatarje. Najbrž je to bila zadruga ali ceha, — po nemški „genossenschaft“.

Razven imenovanih višjih bogov so stari Celjani častili še tropo manjših božanstev, dii minorum gentium. Takošna se na kamenih nahačajo: Epona — boginja čuvarica konj, oslov in mezgov (keltski epolat, equus), katero božanstvo dvakrat nahačamo; Fortuna stabilis; Genius anigemius — nekakov zaštitnik obitelji; Victoria; Genius civitatis (namreč Celelensis — angelj čuvar mesta Celeje (števil. 61 pri Schönu).

Po običaju rimljanskega obožavanja — apoteoze — častili so Celejani nekoja krajevna bo-

žanstva. Takošna se na kamenih imenujejo: Celeia sancta (štirikrat, najme v števil. 22. 23. 26. 62. pri Schönu); Noreia, jedenkrat združena s Celejo, kar kaže, da sta imenovani mesti bili glavni naselišči v Noriku (števil. 26. 27 pri Schönu); Savus — Sava reka, in pa Adsalluta — ime Savinje, kakor je tolmačijo danes z večine. O é te imeni stojita napisani na majhnem, maloznatnem, ari podobnem kamenu (pod števil. 39 pri Schönu). Ta kamen, stoječ v lapidariju Celjskem, nosi omenjeni dve imeni vkupej, in to takó ohranjeni, da so čitljivi, dotim ostali del napisa ni več čitljiv. Ko bi ime „Adsalluta“, katero sem vselej razločno tako čital, v resnici pomenjalo Savinjo, bil bi ta kamen še bolj znamenit po svoji zemljepisni važnosti. Ali stvar ni tako „zweifelsohne“, kakor to trdi dr. Schön (na str. 20). Rečeni kamen, katerega je brez dvojbe voda delj časa kotála, ker ima na več krajih odbite in prirožene krajce, bil je najden na kranjskih tleh v vasi Sava — Nemci so to lepo ime spatlili v „Saudörfel“ — nasproti štajerskemu Hrastniku ob južni železnici (prim. Schöna str. 20), torej nikakor ne kje ob Savinji ali pa na njenem ustju. Isto velja o dveh drugih — meni neznanih — kamenih, koja bajé nosita isto ime Adsalluta, jeden najden pri Ljubljani ali v Ljubljani, jeden pri Radečah (Schöna str. 20), torej zopet ne ob Savinji niti „nasproti ustju njenemu“, kakor opaža Schön. Meni se torej nikakor ne vidi dokazano, da bi ime Adsalluta res značilo Savinjo, čemur bi se tem menj upiral, ker me zanima zvedeti starodavno ime reke, ob kojej sem se narodil. „Adsalluta“ po mojem mnenju lahko tudi pomenja kakov imeniti studenec ali kakov pritok Savinje, in to najbrž na kranjskem nje obrežju, ker se niti teh jeden kamenov ni našel na štajerskih tleh. Po mojem tolmačenju besede Adsalluta, v kojej tičito dve keltski besedi ad in sal(l), bi beseda bila appellativ, pomenjajoč slatina. Vender si pri svojem početnem znanju keltskine tega ne upam za gotovo trditi; to je samo moja slutnja, katero vsak starinoslovec naj jemlje in sodi po svoje. Rad pa verjamem, da so obrazni kipi mladega goveda — takih kipov je v Celju dvoje — méřili vsaj po Conzejevem trjenju na reko Savinjo, da si ona dva podobna si kipa dovoljajeta tudi drugo rešitev. Končno naj še omenim, da so Celejani častili kot božanstva tudi visoke osebe, najme one cesarske rodbine; prim. diva Julia (števil. 41) in cesarje (prim. števil. 76 pri Schönu).

Da je Celeja imele tudi velikih božjih hramov — templa —, to kažejo nekoji uprav nenačadno veliki ostanki takih poslopij, shranjeni v „lapidariju“.

Domače stvari.

— (Cesarjev rojstni dan) se bode praznoval dne 18. t. m. s slovesno mašo na prostem, na običajnem prostoru v Latermanovem dreveredu. Sv. mašo bode daroval č. gosp. vojni kurat dr. Senjak, ter se je udeleži vsa garnizija. Isti dan ob 10. uri bode v stolni cerkvi slovesna maša, katere se udeleže vsi dostojanstveniki civilnih uradov. V predvečer rojstnega dne bode vojaški mirozov, dne 18. jutraj ob 5. uri pa jutranja godba.

— (Abiturijentska veselica.) Že v nedeljo začeli so se shajati slovenski in hrvatski abiturijenti v Ljubljani. Posebno mnogo je letos prišlo bratov Hrvatov, ki so s svojimi rudečimi čepicami prinesli nekoliko raznoličnosti v sedanjo monotonijo našega mesta. V nedeljo zvečer so se udeležili korporativno slavnosti Št. Peterskih dveh podružnic sv. Cirila in Metoda. Včeraj zvečer je priredilo fer. društvo „Sava“ dijaški večer, katerega so se udeležili vsi abiturijenti. Ko so korporativno korakali proti večeru mimo Vodnikovega spomenika, zaorili so trikrat: Slava Vodniku! Večer vršil se je sijajno. Veliki salon Hafnerjeve pivarne je bil do cela natlačen, bilo je nad 150 udeležencev. Ob 1/9. uri je otvoril oficijelni del večera ljublj. upravnik br. techn. Jos. Mazi ter toplo pozdravil hrv. in slov. abiturijente, zastopnike akad. društev Zastava, Zora, Tatra, Ilirija, Slovenija in Triglav, vč. g. dr. Senjaka, gg. starešine in množico družih gostov. Temu je sledila promocija „brucev“, in potem je zaključil upravnik oficijelni del ter imenoval stoloravnatelj g. starešino dr. Švaba, ki je izborni vodil mnogobrojno in navdušeno družbo. Mej velikim številom govorov sta bila vzprejeta s posebnim navdušenjem pozdrav vč. g. A. Koblarja in naročilo velenjene gđ. Valentinčičeve. Za zabavo

pa so skrbeli s znano spretnostjo tamburaši hrv. abiturijentov in pevci. Danes popoldne ob 1. uri je bil slavnostni banket „pri Zvezdi“, zvečer pa je glavni del slavnosti, namreč slavnostna veselica združenih abiturijentov slovenskih in hrvatskih na Ferlinčevem vrtu na korist družbi sv. Cirila in Metoda. Pri veselici sodeluje tudi tamburaški zbor hrvatskih abiturijentov, ki bode sviral nekaj točk. Dalje se bode pela v prvem vsporodu ne naznanjena najnovejša F. S. Vilharjeva skladba: Hrvatska davorija s spremljevanjem orkestra. Kličoč slovenskim in hrvatskim mladeničem prisrčen: Dobro došli! izrekamo nado, da bode tudi domoljubno občinstvo storilo istotako danes zvečer ter s prav obilnim obiskom posvedočilo svoje simpatije za prireditelje slavnosti. Več v prihodnji številki.

— (E pur si muove!) Visoka deželna vlada je prepovedala slovenskim in hrvatskim abiturijentom, da se na današnji veselici govori določeni slavnostni govor in pa poje znana rodoljubna pesem „Frankopanka“. Čestitamo „Städterreichische Post“.

— (Važno imenovanje.) Tržaški listi javljajo, da je višji državni pravdnik v Trstu gosp. Mihael Urbančič določen za predsednika dež. sodišča Tržaškega. Gosp. Urbančič je slovenskega jezika popolnoma zmožen.

— (Višji poštni komisar g. Cora) je, kakor znano, kot hud slovenofob tudi velik nasprotnik dvojezičnih poštinih pečatov. Tega mu ko nečeno ne moremo braniti in menda njegovo politično prepričanje tudi ne bo prebudo uplivalo na rešitev narodnega vprašanja! Odločno pa moramo protestovati zoper to, da se ta čudni gospod, o katerem fama pripoveduje cel ciklus zanimivih stvari, drzne uradno sgitovati zoper jezikovno ravnopravnost na pošti ter dajati poštam napačna uradna pojasnila. In to je storil nečestito na neki večji kranjski pošti, kjer se mu je na vprašanje, kak pečat se tu rabi, pokazal dvojezični pečat, kateri je dotična narodna občina poklonila c. kr. poštnemu eraru. „Ab was — dejal je interesantni g. višji komisar — brauchen Sie nur auch den alten (samonemški), hier hat niemand etwas dreinzureden“. — Usojamo se prositi slavno c. kr. poštno ravnateljstvo, da naj svojemu uradniku strogo prepove take neslanosti, ki pobijajo uradne obljube ravnateljstva samega. Mislimo, da je to zelo ponižna prošnja.

— (Zlato mašo) obhajata jutri v sredo 15. t. m. v stolni cerkvi ob 6. uri zjutraj preč. gospod kanonik Anton Urbas, ob 10. uri pa preč. gospod kanonik in prelat dr. Andrej Čebašek. Pri prvi veliki maši se poje na kóru: Tantum ergo, zložil P. Ang. Hribar, maša Horáková, ofertorij, zložil I. Gänsbacher, gradual in Te Deum, zložil Ant. Foerster; pri drugi pontifikalni maši: Hahnova maša, ofertorij, zložil Jos. Krejčí, gradual in Te Deum, zložil A. Foerster.

— (Umrli) je v Ptujci ondodni prošt gospod Matija Modrinjak.

— (Zaveza slovenskih učiteljskih društev) ima kakor smo že javili, svoj letošnji občni zbor v Gorici in sicer dne 15. in 16. avgusta. Vzporod smo že priobčili, dodati nam je le še nekatere podrobnosti. Seja upravnega odbora bode v prostorih čitalničnih, odseki bodo zborovali v prostorih c. kr. ženskega učiteljskega, kjer bode tudi glavni zbor in zborovanje odposlancev, ki imajo voliti novi upravni odbor. Beseda bo v Čitalnici, skupni obed pa v „Suda Grand Hotel“. — Udeleženci z Gorenjskega se opozarjajo na izlet v Cerkljo, katerega se lahko udeleže ter se povrnejo na Idrijo ali Loko, zato naj plačajo vožnjo po železnici le do Gorice.

— (Spominska plošča na rojstveni hiši viteza dr. Fr. Močnika) se bode slovesno odkrila dne 18. t. m. v Cerklju na Goriškem. Pokojni bivši deželni šolski nadzornik za Kranjsko in Štajersko je umrl predlanskim v Gradcu. Slavnosti se bodo udeležili tudi učitelji, ki bodo zborovali dne 16. t. m. v Gorici.

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani je poslal uredništvu našega lista: Gosp. Josip Dacar, trg. pomočnik v Ljubljani 4 krone nabrane v gostilni gospe Karoline Verli v Cerklji pri veseli igri zavednih narodnjakinj in narodnjakov pod geslom: „Budimo složni in vztrajni!“ Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— („Volkstypen und Landschaften aus Krain.“) Pod tem zaglavjem prinaša v Frankfurtu a. M. izhajajoča „Kleine Presse“ na prvi

strani 5 podob, predstavljajočih 2 Slovenki v narodni noši, Bleški otok (z dveh strani) in St. Jakobsko nabrežje v Ljubljani po fotografijah zavoda Lergetporer na Bledu in članek iz peresa znanega nemškega pisatelja g. Ajo Wiese-ja. Omenjeni pisatelj potoval je v družbi svojega prijatelja, našega rojaka g. Pogačnika-Navala, opernega pevcu v Frankfurtu, po gorenjskih krajih in popisuje v prav simpatičnih besedah te kraje in njih prebivalce.

— (Fotografije Postojinske slavnosti) je izdelal g. Jerkič iz Gorice v šestih raznih položajih. Slike so velike in dobro izvršene. Vseh 6 slik bode stalo 3 gld., posamične pa po 80 kr. G. Jerkič jih bode poslal posamičnim sokolskim društvom nekoliko v razprodajo. Te podobe bodo gotovo vsakemu udeležencu najlepši spomin na krasni narodni praznik v Postojini.

— (Slepar Bettelheim) ki je opeharil tudi nekatere Ljubljance za lepe svote, ni skočil v Dunav, kakor se je svoj čas javljalo, ampak živi v — Novem Jorku.

— (Na razstavi ljudskih in vojaških živil itd.) na Dunaji je dobil erarični špediter g. L. Treo za razstavljene na Kranjskem običajne vozove bronasto svetinjo in diplomu.

— (Utonil Ljubljancan.) V Dunavu je utonil v Ljubljani domovinsko pravico imajoči 32 letni delavec Karol Rojic, ki je delal pri regulaciji Dunava pri takozvanih „železnih vratih“.

— (Vreme.) Danes ponoči okoli tretje ure je bil silen vihar z gromom in bliskom. Mej hudo plobo padala je tudi toča. Treskalo je neprestano in je moralo treščiti v raznih krajih. V Drelsejevem skladišči blizu vojaške plavarne je udarila strela v streho. Proti jutri so zapazili ljudje, da tli neko bruno in so takoj preprečili večjo nesrečo. Streha je le neznatno poškodovana. Danes je nebo čisto in imamo najlepši dan.

— (Veselica gasilnega društva Bizoviškega) je privabila v nedeljo popoldne mnogo občinstva na Gostinčarjev vrt v Velčah, ter se je izvršila prav povoljno v vsakem oziru. Vesele so se udeležili tudi nekateri odposlanci vnanjih gasilnih društev, posebej Ljubljanskega.

— („Izklicevanje odhoda vlakov“) K tej notici v sobotni številki prejeli smo iz Št. Petra sledeče pojasnilo: Načelnik tukajšnje postaje, g. St., rodom sicer Moravec, je več slovenskemu jeziku in zahtevam slovenskega občinstva napram povsem pravičen. Na njega izrecno povelje izklicujejo se vlaki v slovenskem, nemškem in laškem jeziku. Ko je 1. sušca t. l. novi vratar tukaj svojo službo nastopil, je bilo prvo povelje, katero je od tukajšnjega načelnika dobil, nastopno: „Spominjajte se, da ste tu na slovenskih tleh in da morate vlake slovenski in nemški in če potreba tudi laški izklicovati“. Da se je vratar temu povelju, ker rodom Slovenec z veseljem odzval, je umljivo. Istina je, da se tukaj vlaki v slovenskem, nemškem in laškem jeziku izklicujejo, o čemur se tudi popotniki slovenske narodnosti lahko prepričajo. (Veseli nas ta napredek, a pred kratkim smo tudi mi še na lastna ušesa slišali v Št. Petru izklicovati vlake (vsaj v restavraciji I. in II. razreda) le laški in nemški in zagledali videla se nam je opravičena pritožba našega dopisnika.)

— (Desetletnica delavskega bralnega društva v Idriji.) V dopolnilo k vabilu se sl. občinstvu naznanja, da pri sv. maši poje moški zbor narodne čitalnice in delavskega bralnega društva Nedvedovo skladbo „K Tebi srca povzdignimo“ in pri gledališki predstavi igrajo društveni tamburaši izrecno nove skladbe. K banketu prijaviti se je zadnji čas do 17. avgusta.

— (Rabijaten redar.) Iz Celja se nam piše: Danes due 13. t. m. malo pred poludnevom je Celjski mestni policaj, na trgu ravno pred mestno hišo, v kateri je policijska stražnica, nekemu kmetu, ki se je branil ubogati ga, a se mu ni niti najmanjše s silo vsprotivil, z golo sabljo zasikal roki tako, da mu je presekala dve veliki žili. Kmeta, kateri je zgubil mnogo krvi, odpeljali so v bolnišnico, ter je jako nevarno ranjen. Kri je videti še zdaj na tlaku. Ljudstvo po mestu in okolici je vsled tega dogodka jako razburjeno.

— (Otvoritev Ziljske železnice) se je vršila v soboto. Kot namestnik trgovskega ministra je bil navzočen sekijski načelnik baron Wittek.

— (Tržaški vinski trgovci) so na shodu sklenili naprositi vodstvo javnih skladišč, da se naznanjene vinske dražbe odlože kot vinotrzcem škod-

ljive in se mej tem natančno preišče, je li tudi imenovanje sedanjega agenta ne bi prouzročilo konflikta raznih interesov. Dalje se je volil odsek za ustanovitev društva pri vinski trgovini interesovanih.

— (Morskega volka) so zopet videli te dni v Reškem pristanišču blizu takozvanega „delta“.

— (Iz raznih toplic) V Rogatec-Slatino je došlo do 8. t. m. 1371 strank z 2172 osebami. V Varaždinske toplice 1623 oseb.

Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Distančna hoja žensk) z Dunaja v Draždane se je izjalovila mej potom. Že pred Gmündom opešalo je v poslednjih 12 urah 7 tekmovalk, 2 pa sta le pogojno hoteli hoditi naprej. Glede na to je odstopilo še ostalih 6 tekmovalk in vse so se odpeljale po železnici v Draždane. Do Gmünda je bila zmagovalka 25letna gospd. dr. Lujiza B. iz Amerike.

* (Ponarejalci bankovcev v Mohaču) so imeli kot načelnika nekega bančnega uradnika v Budimpešti, ki je zdaj pod policijskim nadzorstvom. Večinoma so se ponarejeni bankovci oddajali pri železniških blagajnicah. Tudi v Avstrijo se je spetalo več tacihi desetakov. Spozna se jih na tem, da imajo ženske glave nekako tužen, žalosten izraz obraza.

* (Skladatelj — vohun.) Italijanski operni skladatelj Puccini je bival nedavno na otoku Malta. Ko je fotografiral nekatera utrjenja, so ga prijeli in odvedli kot vohuna v zapor. Kmalu pa so ga spoznali, uničili sicer fotografirane plošče, zato pa povabili skladatelja na — soarejo. Tako dobro se godi le vohunu, ki je skladatelj.

* (Nesreča v rudniku.) V Dombrovi na ruskem Poljskem je nastala v premogokopu „Paris“ eksplozija in vsled nje požar, ki traja že tri dni. Rešitev je nemogoča. Na stotine ljudi je prišlo ob življenje. V premogokopu je imelo 2000 ljudi zaslužek.

* (Drzna tatvina.) V Genovi so ulomili te dni neznani tatovi v stanovanje skladatelja Verdija na izredno drzen način. Hišnika napadel je jeden tatov, ko so že odhajali, z revolverjem. Vsled hrupa prihitelo je več stražnikov in tatovi so pobegnili. Na stopnicah so našli stražniki težko blagajnico in dve vreči dragocenosti, kar so hoteli odnesti tatovi. V stanovanju je bilo vse premetano in pohiše poškodovano, rokopiši raztrgani itd. Škoda je znatna. O tatovih ni sledu.

* (Potresi v Siciliji.) V Kataniji in v bližnji okolici so zadnji potresi naredili silno škodo. Sedem vasi je popolnoma razrušenih, 13 pa deloma. Ob življenje je prišlo 17 ljudi, brezštevilno pa je ranjenih. Hiše so slične razvalinam. Samo v jedni vasi je bilo 8 mrtvih in 30 ranjenih. Zbegano ljudstvo prenočuje na prost-m. Neki poslanec je brzojavil Crispiju: „To je druga Casamicciola!“

Književnost.

— Slovanska knjižnica. Snopič 23. obsega konec Becičeve povesti „Zaobluba“, potem pripovedko „Štiri dni“, ruski spisal V. M. Garšin preložil — jako srečno — J. J. Kogej. Kot dodatek prinaša snopič še kratek životopis Garšinov.

— „Slovanski Svet“ ima v št. 15. to-le vsebino: Katoliškim konservativcem zapadnih Slovanov; — O našem programu nasproti cirilo-metodijski cerkvi; — Napredni položaj; — Der Königssohn Marko; — Gazela Tinici; — Ja ne zabudu nikogda; — Iz poezij J. Stritarja; — Žnjica; — Magle; — Književno pismo; — Lepa nedelja ruskega pravoveda na zapadu; — Ruske drobtinice; — Ogleđ po slovanskem svetu; — Književnost.

— „Popotnik“, glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, ima v št. 15. to-le vsebino: V Gorico; — Šesti glavni zbor „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“; — Prirodopisni pouk v jednorazrednicah; — Naše ljudsko šolstvo v letošnji proračunski razpravi; — Sitni nasledki slabega šolskega obiskovanja; — Slovstvo; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Natečaji.

— „Vienac“ ima v št. 32. to-le vsebino: Osman beg Štafić: Moja pjesma; — Ksaver Šandor Gjalski: Radmilović; — Mirza Safvet: Šta je tebi; — Jirasek-Karlov: Raj svijeta; — Od Zagreba do mora; — Stjepko Španić: Sitne pjesme; — Pad Sigeta; — Osman beg Štafić: Trebeviću, pjevačkomu društvu u Sarajevu; — Brandes o narodnom čuvstvu; — Listak; — Sliki: Grb knezova Šubića, knezova Brihirskih, u Šibeniku; — Pogled na grad Zemun sa Kalvarije.

Brzojavke.

Dunaj 14. avgusta. Iz verodostojnega vira se čuje, da postane bivši finančni minister Julijan Dunajewski, guverner „Länderbanke“.

Dunaj 14. avgusta. Levičarski kandidat za državnozbornski mandat Bruck-Ljubno, prof. Lorber izjavlja vsled napadov nemških nacionalcev, da se odpove profesuri, če zmaga pri volitvi.

Dunaj 14. avgusta. Državnim uradnikom dovoljena podpora v znesku 1½ milijona goldinarjev se razdeli začetkom prihodnjega tedna.

Dunaj 14. avgusta. Svetinje v spomin na letošnjo razstavo v Lvovu so se tukaj konfiskovale, ker se na njih nahaja grb kraljevine Poljske, podoba Kościuskega in napis „Bog reši Poljsko“. Ta konfiskacija obuja splošno pozornost.

Reka 14. avgusta. Nocoj, malo popoldni, je nastal v pristanskem skladišču št. 4. ogenj, ki je uničil vse v tem skladišču nahajajoče se blago. Tudi v skladišču št. 3 je že začelo goreti, a gasilci so ogenj pravočasno udušili.

Peterburg 14. avgusta. Nezgodna, ki se je primerila velikemu knezu Aleksandru in njegovi soprogi pri vožnji od poroke, ni bila slučajna. Nepoznani zlikovci so bili prežagali tramove mostiča, ki se je podrl, ko se je čezenj peljala kočija. Veliki knez je hudo ranjen na glavi, soproga njegova si je zlomila roko, kočijaš pa je obležal mrtev.

Beligrad 14. avgusta. Vsled razpora v ministerstvu sta podala svoji ostavki pravosodni minister Andonović in trgovinski minister Petrović. Rekonstrukcija ministerstva se zgodi šele po rojstnem dnevu kralja Aleksandra.

Beligrad 14. avgusta. Nikola Pasić je vsled trditve novinarja Todorovića, da se je on, Pasić, v Peterburgu zavezal, delovati na odstranitev Obrenovičev in na izvolitev kakega ruskega princa srbskim kraljem, izjavil, da je to podla denunciacija.

Sofija 14. avgusta. Zagotovlja se, da je že pripravljen dekret glede razpusta narodnega sobranja. Nove volitve se bodo najbrž dne 11. septembra vršile.

Rim 14. avgusta. „Gazetta ufficiale“ prijavlja kraljev ukaz, s katerim se razveljavi obsedno stanje na Siciliji.

Narodno-gospodarske stvari.

— Čebelarstvo. Avstrijski, ogeraki in nemški čebelarji imajo že dolgo let navado, da vsako leto v kakem večjem mestu srednje Evrope napravijo za nekoliko tednov čebelarstvo razstavo in z njo predavanje iz raznih strok čebelarstva združijo. Letos imajo 39. razstavo in sicer na Dunaju od 1. do 16. septembra v prostorih Kmetijske družbe I., Pankring 12.; poleg tega bodo naslednji gospodje čebelarji predavali: 1. Dr. Dzierzon: Česa se imamo zabavati potovalnim razstavam in z njim združenim predavanjem? 2. P. Celestin Schochinger: a. Ali se priporoča tuje vrste čebel gojiti in b. ali je racionalna čebeloreja samo v mobilnih panjih mogoča? 3. Steigel J.: Vosek in njega barva. 4. Staryka W.: Racionalno čebelarstvo s slamatimi panji in naše razmere. 5. Gatter K.: Ali ima čebeloreja s slamatimi panji v sedanjem času pomen? 6. Metzger E.: O anatomiji sestavi telesa čebel. 7. Theiss A.: O zboljšanji paše za čebele z rastlinami, ki med (nektar) srkavajo in so ob jednem poljedelstvu koristne. 8. Assman A.: Prezimovanje čebel in spomladno pitanje s kandirom namesto medom. 9. Melcer H.: Ročna dela v službi čebeloreje. 10. Vogel W.: Na podlagi katerih mnenj dá se porazum o medeni rosi doseči? Pri tacihi razstavah vidi se vse, kar je dosedaj v čebelarstvu napredka bilo na celem svetu. Ker imamo na Kranjskem razvito čebelorejo, ker je ravno „kranjska čebela“ znamenita, ker je naš kranjski panj v mnogem oziru priporočljiv, zato je zanimanje za to razstavo zlasti mej gorenjskimi čebelarji večje in želeli bi bilo, da bi se čebelarstvo na Kranjskem še bolj gojilo, da bi zlasti poklicani faktorji s priobčevanjem korenitih spisov, z razširjenjem Dzierzonovih panjev zanimanje za to stroko povzdignili. Z izdanjem posebne knjige in s tem, da bi n. pr. „Kmetovalec“ stalno rubriko o čebelarstvu imel in vedno krajše in daljše člaube o tem predmetu prinašal, storilo bi se mnogo.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolniš ušesno, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mislice in žive krepilo in je zato dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deteli zahtevati je izrecno MOLL-ov prepatat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 6 (16-87)

Hrvatska Lira.

Zbirka izbranih 16 glasbotvorin za glasovir in pevanje, v narodnem duhu zložil F. S. Vilhar.

Opozorujemo slovensko občinstvo na to mojsterko delo našega narodnega skladatelja, ki bode vsacega pravega rodoljuba očaralo.

Vsa kritika je navdušena in je prof. Kuhač nazval Vilharja naslednikom Lisinskega. Cena knjige je 1 glid 80 kr., s pošto 1 glid. 85 kr.

(862-1) J. Giontinijeva knjigarna.

Vsakdo naj se o času, ko preti nevarnost kolere, natančno pouči o nje bistvu, o sredstvih, kako se je more ubraniti in o oblastvenih predpisih; iz tega bode črpal pomirjevalno uverjenje, da se je moči čuvati pred to boleznijo in da more do gotove stopinje vsaki posamičnik samega sebe, ako ravna pametno, obvarovati, da ne zboli za kolero.

Paziti je treba pred vsem na motenja, ki bi nastala v prebavljanju, na obstrukcije in posebno na drisko, ko bi se ta pojavila. Zdravo prebavljenje ohraniti je treba zmernim načinom življenja, ogibom vsem težko prebavnim jedilom in drugim škodljivostim, ki na prebavo kvarno učinkujejo, kakor tudi s tem, da se čuvamo prehlajenja v obče. Zdravo prebavljenje izredno pospešujejo znane Marijacejske želodčne kapljice lekarnarja C. Bradyja, ki jako okrepčujoče na želodec delujejo. Marijacejske kapljice so vedno pomagale zlasti v slučajih, kadar je prebava motena in v tesnobi in pripadajo že mnogo let najprijetnejšim domačim sredstvom v obitelji kot prva pomoč, kadar kdo nenadoma zboli.

Dobivajo se v lekarnah v steklenicah, (ki morajo imeti podpis C. Brady) z navodom gledé uporabe po 40 kr. in 70 kr. (876-1)

RADENSKI

natron-litijonov vrec
(razpošiljalnica
slatine in kopališče)

preskušen proti skalnični kislini (protin, prod in pesek), boleznim želodca, skalnega ščelca (obisti, mehur), kroničnemu kataru dihal.

Poskusi dr. Garroda, Binswangerja, Cantini-ja, Ure-ja dokazujejo, da ima ogljenokisliti litijon v posebno veliki meri lastnost raztvarjanja pri skalničnokisljem ukladanju, in le tako si je moči tolmačiti izvrstne uspehe Radenske kisle vode.

Najboljša osvežujoča pijača, bogat, naraven moussieux, pri epidemijah, kakor kolera, vročinska bolezen, influenza, kot dietetična pijača.

Prospekti brezplačno pri ravnateljstvu zdravilišča v kopališču Radenskem, Štajersko.

Zaloga v Ljubljani pri J. Lininger-ju in Mih. Kastner-ju. (397-9)

Zahvala.

Vodstvo moške in ženske Šentpeterske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda šteje si v prijetno dolžnost, izrekat tem potom svojo najprijetnejšo zahvalo vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli k sijajnemu uspehu 12. t. m. vršitve se veselice, zlasti pa darovalcem krasnih dobrot, prečastitemu kuratu g. Koblarju za izvrstni slavnostni govor, gospodičini Hočevarjevi za lepo deklaracijo, pevskemu društvu „Ljubljana“ za prijazno sodelovanje, „Narodni“ in „Katoliški Tiskarni“ za brezplačni tisk in Litijaki podružnici za prijateljski poset.

Načelnništvo.

Umrli so v Ljubljani:

11. avgusta: Lucija Mekinda, delavčeva hči, 2 1/2 leta, Kolodvorske ulice št. 6.

12. avgusta: Ludovik Čater, delavčev sin, 6 dni, Opekarska cesta št. 37. — Anton Korbič, kolar, 55 let, Hrenove ulice št. 15. — Katarina Novak, vratarjeva žena, 54 let, Kravja dolina št. 11. — Alfons Weinberger, uradnega sluga sin, 2 leti, Dunajska cesta št. —

V deželni bolnici:

8. avgusta: Anton Malenšek, klavec, 53 let.

9. avgusta: Marija Tavčar, delavka, 60 let.

10. avgusta: Antonija Höningman, ko arjeva žena, 46 let.

11. avgusta: Neža Oblak, delavčeva žena, 46 l. t.

12. avgusta: Martin Kašman, delavec, 30 let.

V vojaški bolnici:

10. avgusta: Vincenc Brajdič, infanterist, 26 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-kriua v mm.
13. avg.	7. zjutraj	737.9 mm.	9.8° C	brezv.	megla	23.0 mm.
	2. popol.	734.1 mm.	21.4° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	732.0 mm.	15.3° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 15.3°, za 4.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 14. avgusta t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	glid. 50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	55	
Avstrijska zlata renta	122	55	
Avstrijska krona renta 4%	97	55	
Ogerska zlata renta 4%	121	85	
Ogerska krona renta 4%	96	—	
Avstro-ogerske bančne delnice	1013	—	
Kreditne delnice	362	75	
London vista	124	40	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61	—	
20 mark	12	18	
20 frankov	9	89	
Italijanski bankovci	44	40	
C. kr. cekini	5	89	

Pretužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je danes po kratki bolezni umrl moj iskreno ljubljeni sin

Milan

učenec IV. razreda ljudske šole.

Pogreb dragega rajnega bode v sredo dné 15. avgusta pri Sv. Križu nad Jesenicami.

V Planini, dné 13. avgusta 1894.

Anton Razinger,

mestni učitelj.

(883)

Zahvala.

Vsem dragim prijateljem in znancem, gospodom nadspovednikom in spovednikom južne železnice, častitim usmiljenim sestram, ki so o smrti moje nepozabne soproge, gospé

(882)

Katarine Novak

svoje sočutje na toli ljubezniv način izražali in drago rajnico spremili do poslednjega počivališča, kakor tudi blagorodni g. spej Müller in nje ljubezniva hčerama za izkazane samaritanske usluge v njim lastni hiši št. 20 v Kravji dolini, izrekam svojo najiskrenjšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 13. avgusta 1894.

Frn Novák,

vratar južne železnice v Št. Petru na Kranjskem.

Štacunska prodajalka

ki zna tudi nekoliko šivati, se takoj vzprejme. — Kje? poizvè se v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(880)

Dva gospoda

se vzprejmeta v jedno sobo v popolno oskrbovanje pri J. Brilli v Kendovi hiši v I. nadstr. (780-5)

Dijaki

se vzprejmó v celo oskrbovanje v Franciškanskih ulicah h. št. 6, I. nadstropje. (875)

V najem se prevzame

prodajalnica na deželi

z vso opravo. (818-6)

Ponudbe vzprejema upravnistvo „Slov. Naroda“.

V najem se dá

hiša

s koncesijo za gostilno in prodajalnico. — Natančneje pove lastnica Marija Čebin v Potoški vasi, pošta Zagorje ob Savi. (874)

Loreno Zdešar

na Glincah pri Ljubljani

priporoča svojo zalogo vsakovrstnega

domačega žganja in brinjevca

iz novega brinja, kakor tudi najboljši

francoski konjak

7/10 steklenice 1 glid. 85 kr. (881)

Komur je kaj ležeče na tem, da se ohrani lepa, čista in nežna polt, naj se umije vsak dan z briljantnim

Doering-ovim milom

z svojo.

Vsipeh je čudovit. Nobeno mlo sveta tako blagotvorno ne deluje na polt, kakor

Doering-ovo mlo

z svojo. (760-1)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Gurih, Geneva, Paris, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Egor, Karlovo varo, Francovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Gurih, Geneva, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Egor, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundona, Ischla, Aussee, Pariza, Geneve, Curia, Bregenza, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.

Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curia, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lienza, Pontabla, Trbiša.

Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.

Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selthalja, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Novega Mesta, Kočevja.

Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettenu in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 8. uri 5 min. popoldne " " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Ob 10. uri 10 min. zvečer " " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. dopoldne " " " " (4-183)

Ob 6. uri 20 min. zvečer " " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Ob 9. uri 55 min. zvečer " " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Mesečna soba

jako lepo opravljena, s separatnim vhodom, se odda v najem s 15. avgustom. — Vpraša naj se: Florijanske ulice št. 21, v pekariji. (869-2)

Prodá se iz proste roke hiša z vrtom

v Parnih ulicah št. 11.

Več se izvé na Sv. Petra cesti h. št. 7 pri A. Avbelj-u. (743-3)

Koncipijenta

z legalno prakso vzprejme v svojo pisarno

dr. U. Lemež

(877-1)

odvetnik v Slovenski Bistrici.

Učenec

poštenih starišev, 13-14 let star, vzprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri Antonu de Schiava v Cerknici. Želi se znanje nemškega jezika. (879 1)

Na prodaj je na vago

50-60

panjev čebel

prvi roji in z rojenci, garantirani z maticami.

Oddaja jih gospod Alojzij Dekleva v Postojini. (871-2)

Namizni raki.

Najizbornejše oplemenjene vrste, lovijo se vsak dan, da so vedno sveži, razpošilja pod jamstvom, da dospé še živi, v poštnih košaricah poštnine in colnine prosto po poštnem povz. tju: 110 kom. rakov za juho glid. 2.50, 80 kom. srednje namiznih rakov glid. 3.—, 60 kom. velikih rakov z debelimi škarjami glid. 3.50, 40 kom. solo-velikanov glid. 4.50 in 32 kom. solo-velikanov, jako fini, čudovite živali, glid. 5.25. (854-3)

F. Schapira, Stanislav št. 274, Galicija.

Pomočni uradniki

z mesečno plačo začetkoma 45-50 glid. se takoj vzprejmejo v Graški pisarni neke delniške družbe; iati morajo biti popolnoma večji nemškega in slovenskega jezika v govoru in v pisavi in imeti izpisano pisavo, ki je lahko čitljiva. Daljni pogoji so: razumni, hitri delavci, neomadeževana preteklost, neoženjeni, popolno zdravlje. V slučaju posebne porabnosti in prav dobrega vedenja kasneje definitivno nameščenje s pravico do pokojnine. Prošnje v nemškem in v slovenskem jeziku (s prepisi sprčeval) pod „201.19“ v Gradec poste restante. (872-2)

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov ostane
deželna blagajna kranjska
od 16. do vštetega 18. avgusta strankinemu
prometu **zaprta.**

Deželni odbor vojvodine kranjske

v Ljubljani, dné 3. avgusta 1894

(853-3)

Ustanovljeno leta 1856.

Fran Kaiser

puškar

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

orožja za lov in osebno varnost,
streljiva in potrebščin za lovce.

Specijalitete

(803-4)

v po meni izdelanih ekspresnih puškah in pištolah.

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Odlikovano: Gradec, Trst, Zagreb, Gorica.

Prostovoljna dražba

dobro situiranih posestev (poprej Franceta Stergar-ja) vlož. št. 26, 250, 253, 262 kat. obč. sv. Ruprecht in vlož. št. 157 kat. obč. Bistrica (okraj Mokronog), dobro zidane jednodostropne hiše z gospodarskimi poslopji, ležeče na glavni cesti in prikladne za gostilniški obrt, kakor tudi za prodajalnico, s. bode vršila

dné 21. avgusta t. l. popoldne ob 3. uri na
sv. Ruprehtu (okraj Mokronog).

Izklicna cena znaša 6000 gld., vadij 10% tega zneska, 1800 gld. morda ni potrebno, 1500 gld. se pa morajo v jednom mesecu, ostanek kupnine pa v daljnih dveh mesecih na roke dr. Schurbija izplačati.

(866)

Na eventuelna vprašanja odgovarja dr. Schurbi, odvetnik v Celji.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Farne ulice št. 9

filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo. Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomenikov

iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako niski ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakov in vsakako popraviljanje.

(10-32)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

E. SCHMARDA

priporoča p. n. potujočemu občinstvu svojo oblastveno dovoljeno

potniško pisarno

s pravico za preskrbovanje

(858-2)

navadnih, povratnih, naročniških in obhodnih
voznih listov, za prirejanje zabavnih, romar-
skih in drugih posebnih vlakov, dalje za pro-
dajanje pojasnil potnikom za tu- in inozem-
stvo, po železnici in po morji.

Pisarna je v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.

Opomba: Ker se v zadnjem času prirejajo posebni
vlaki tudi od republikane in neopravičene
strani, usojam si opozarjati slavno občinstvo, da sem
storil proti tem posegom v moje koncesijouirano obrt
primerne korake pri pristojni kazenski oblasti. Slavno
občinstvo blagovoli naj se tedaj obračati v vseh v stroko
potovalne pisarne spadajočih zadevah v svojem lastnem
interesu jedino le do moje pisarne, ker na Kranjskem
nima nihče drugi jednake koncesije.

Velika Levovska loterija.

2024 dobitkov.

Glavni dobitki

(847-4)

60.000 gld., 10.000 gld., 5.000 gld.

v gotovini samo z 10% odbitka.

Levovske srečke po 1 gld. priporočata: Menjalnica
J. C. Mayer in glavna tabačna prodajalnica A. Gruber.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Otvorjenje

lokalne železnice

Podklošter — Šmohor

(Ziljska železnica).

Lokalna proga Podklošter—Šmohor s postajami od-
nosno postajališči: Čojna noč pri Dobraču, Šmerče (postaja-
lišče), Št. Šteben-Blače, Goriče-Borlje, Preseško je-
zero (postajališče), Bela-Kinburg (postajališče), in Šmohor
se je

dné 11. avgusta 1894

z vlakom št. 2555 izročila javnemu prometu.

Imenovane postaje so določene za splošni, postajališča samo za
osebni promet.

Na Dunaji, 2. avgusta 1894.

C. kr. glavno ravnateljstvo

avstr. državnih železnic.

(867-3)

Najboljše se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško-
kreditnega društva.

Iste donosajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti,

se ne smejo obdačiti in niso fatiranju
podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavcija; razen tega je vsakih 100 gld. založnic za-
varovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER & S.

banka in menjalnica v Ljubljani.

(568-22)

Istarska vinarska zadruga

v Pulji

usoja se naznaniti slavnemu občinstvu, da je odprla

zalogo raznovrstnih svojih vin

za Dolenjsko

in poverila zalogo gospodu

Edvardu Rozini

v Kandiji pri Novem mestu.

Ponuja se torej slavnemu občinstvu ugodna prilika, da
si oskrbi brez posebnih stroškov pristna, dobra istrska
vina, katera ima v zalogi zadruga, ki se priporoča sloven-
skim rodoljubom za obila naročila.

(863-2)